Dosarul nr. 3r-773/24
2-24049625-02-3r-12072024
Prima instanță: Judecătoria Chișinău, Judecător Gheorghe Mîțu

D E C I Z I E

11 noiembrie 2024 *****

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curţii de Apel Chișinău

În componența:
Preşedintele completului, judecătorul Ghenadie Mîra
Judecătorii Victoria Sîrbu şi Angela Braga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de avocatul Alexei Croitor în interesele recurentului Victor Saranciuc, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău din 14 mai 2024, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Victor Saranciuc către Casa Națională de Asigurări Sociale și Ministerul Muncii și Protecției Sociale din R. Moldova privind anularea actului administrativ și obligarea indexării pensiei de dizabilitate

c o n s t a t ă:

La 07 mai 2024, Victor Saranciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerul Muncii și Protecției Sociale din R. Moldova privind anularea actului administrativ și obligarea indexării pensiei de dizabilitate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 14 mai 2024, s-a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Victor Saranciuc împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Ministerul Muncii și Protecției Sociale din R. Moldova privind anularea actului administrativ și obligarea indexării pensiei de dizabilitate, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. d) Cod administrativ.

La data de 10.06.2024, avocatul Alexei Croitor în interesele recurentului Victor Saranciuc a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, menționând că, soluția primei instanțe este una ilegală și neîntemeiată, pasibilă anulării, reieșind din următoarele considerente.

Notează că, prima instanță a făcut referire la prevederile art. 209 alin.(1) lit. a) Cod administrativ, însă a neglijat prevederile alin.(2), care prevede că, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de 1 an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă. (3) pentru acțiunea în

realizare, acțiunea în contestare și acțiunea în control normativ, nu există termen de înaintare a acțiunii în contencios administrativ.

Remarcă că, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a emis nici un răspuns la cererea formulată de reclamant.

Consideră că, instanța de fond nu a aplicat prevederile art. 216 alin. (1) Cod administrativ cu privire la pregătirea dezbaterilor judiciare, în consecință fiind emis un act judecătoresc ilegal și neîntemeiat.

Fiind notificată partea intimată despre depunerea prezentului recurs *intimata Casa Națională de Asigurări Sociale,* prin referința depusă la data de 18.10.2024, a solicitat respingerea recursului și menținerea încheierii primei instanțe fără modificări.

În conformitate cu art.242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din analiza materialelor dosarului, Completul de contencios administrativ consideră recursul declarat în termenul prevăzut de lege, având în vedere că încheierea supusă recursului a fost emisă la 14 mai 2024, fiind notificată reprezentantului recurentului Saranciuc Victor, avocatului Alexei Croitor la data de 31.05.2024 (f.d.16), iar cererea de recurs a fost depusă la data de 10.06.2024 (f.d.17).

În conformitate cu art.192 alin.(1) Cod administrativ, pentru examinarea acţiunilor în contencios administrativ la curţile de apel se instituie complete de judecători.

Conform art.194 alin.(1) Cod administrativ, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Art.243 alin.(2) Cod administrativ, indică că, instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată.

Verificând legalitatea actului contestat prin prisma argumentelor invocate şi a materialelor din dosar, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că, recursul este admisibil, dar neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins.

În conformitate cu prevederile art.243 alin.(1) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: b) respinge recursul.

Potrivit art.219 alin.(1)-(4) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți.

Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

În accepțiunea art. 207, alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. (2) Acţiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunţat la acţiune sau şi-a retras acţiunea într-un litigiu între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept sau că între parţi s-a încheiat o tranzacţie de împăcare; c) la aceeaşi sau la altă instanţă de judecată se examinează o acţiune între aceleaşi părţi, cu acelaşi obiect şi pe aceleaşi temeiuri de drept; *d) acţiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;* e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sânt întrunite condiţiile prevăzute la art.208; g) acţiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată. (3) Declararea acţiunii ca inadmisibilă în baza temeiurilor specificate la alin.(2) lit. a)–e) exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiaşi reclamant cu aceeaşi acţiune.

În concordanță cu norma juridic prevăzută la art. 209 alin. (1) Cod administrativ, (1) Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau **data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia**; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

În conformitate cu art. 165, alin. (1) Cod administrativ, cererea prealabilă se depune în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea actului administrativ individual ori a respingerii petiției. Daca autoritatea publică nu soluționează cererea în termenul prevăzut de prezentul cod, cererea prealabilă poate fi depusă în decursul unui an de la expirarea termenului.

Cu referire la prezenta cauză, Colegiul constată că, la data de 09.01.2024, reclamantul a depus cerere la Ministerul Muncii și Protecției Sociale din RM privind dezacordul cu modul de indexare a pensiei de dizabilitate.

Prin răspunsul din 08.02.2024, autoritatea sesizată a comunicat răspunsul la cererea reclamantului.

În dezacord cu răspunsul Ministerului Muncii și Protecției Sociale din RM, la 19.02.2024, reclamantul Saranciuc Victor a contestat-o cu cerere prealabilă la Ministerul Muncii și Protecției Sociale din RM și Casa Națională de Asigurări Sociale.

Răspuns la cererea prealabilă nu a primit.

La data de 07.05.2024, reclamantul Saranciuc Victor a promovat prezenta acțiune în instanța de judecată, solicitând anularea refuzului și a răspunsului la cererea prealabilă, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să examineze cererea prealabilă și să indexeze pensia de dizabilitate cu 100%, conform art. 13 din Legea privind sistemul public de pensii, efectuând recalculul pensiei începând cu data de 01.04.2023 și compensarea din contul pârâților a cheltuielilor de judecată.

Colegiul ține să precizeze că, în corespundere cu prevederile exprese ale art. 167 alin. (3) Cod administrativ, autoritatea publică emitentă soluționează cererea prealabilă în termen de 15 zile calendaristice. Prevederile art. 60 alin. (2)–(5) se aplică corespunzător.

Subsecvent, reieșind din prevederile art. 209 alin. (1), lit. a) și ale art. 167 alin. (3) Cod administrativ, se denotă cert că în speță, termenul de adresare cu acțiune în contencios administrativ a început a curge pe *04.03.2024* (la expirarea termenului de 15 zile de la contestarea refuzului cu cerere prealabilă) și a expirat la data de **03.04.2024** inclusiv, pe când reclamantul a depus acțiunea în contencios administrativ la data de *07.05.2024*, cu omiterea nejustificată a termenului de adresare cu acțiune în contencios administrativ prevăzut de art. 209, alin. (1), lit. a) Cod administrativ.

Pe cale de consecință, Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia primei instanțe privind declararea acțiunii ca fiind inadmisibilă, or, prin prisma prevederilor art. 207, alin. (2), lit. d), art. 209, alin. (1) Cod administrativ, aceasta fiind depusă cu omiterea termenului de adresare în instanța de contencios administrativ.

În ordinea de idei descrisă, Colegiul remarcă că, prin cererea de recurs depusă, recurentul nu a invocat nici un motiv plauzibil în vederea dispunerii anulării actului judecătoresc contestat cu recurs, prima instanță examinând cererea depusă de către ultimul sub toate aspectele, iar simpla nemulțumire a părților de soluția adoptată de instanța inferioară, nu poate constitui motiv de admitere a cererii de recurs, dacă nu este invocat sau dacă din conținutul recursului nu se reține vreun temei de recurs expres prevăzut de lege, or, prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului cu referire la faptul că pentru el, termenul de contestare ar fi de un an, or nu a primit răspuns la cererea prealabilă.

Colegiul reiterează, că situația în care nu este primit răspuns la cererea prealabilă este stipulată la alin.(1) lit.a) art.209 Cod administrativ și, din această normă rezultă, că termenul este de 30 de zile, care începe să curgă de la data expirării termenului prevăzut pentru soluționarea acesteia.

Cazul prevăzut la alin.(2) din art.209 Cod administrativ - (2) Dacă informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conţine în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acţiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă, nu este aplicabil speței.

Corespunzător, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ, conchide că, argumentele invocate în cererea de recurs sânt neîntemeiate, ne fiind de natură de a convinge instanța în privința necesității anulării încheierii supuse recursului.

Având în vedere cele expuse supra, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată, fără modificări.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Alexei Croitor, în interesele recurentului Victor Saranciuc.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău din 14 mai 2024, emisă în cauza de contencios administrativ la acțiunea de contencios administrativ înaintată de Bozian Didina împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale privind anularea actului administrativ și obligarea la emiterea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului, judecătorul **Ghenadie Mîra**

Judecătorii **Victoria Sîrbu**

Angela Braga